

Co może gmina w walce ze smogiem?

Samorządy mogą skutecznie walczyć ze toksycznym smogiem powstającym w domowych piecach - przekonuje wiceminister środowiska Paweł Sałek i przypomina najważniejsze narzędzia jakimi dysponują JST.

W odpowiedzi na poselską interpelację w sprawie emisji smogu z gospodarstw domowych wiceminister środowiska przypomniał, że lokalny samorząd oraz podlegające mu jednostki dysponują już obecnie narzędziami do kontroli eksploatacji kotłów i innych urządzeń grzewczych, stosowanych przez osoby fizyczne do ogrzewania domów.

Po pierwsze kontrola pieców

Sałek przypomniał, że działania takie należą do zadań zaliczanych do kategorii utrzymania i zapewnienia porządku i czystości w gminie i zostały określone w art. 3.1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gdzie określono rolę gmin pod postacią zadań własnych w zakresie utrzymania i zapewnienia czystości i porządku na swoim terenie.

Dodał przy tym, że działania kontrolne na miejscu zdarzenia, czyli w odniesieniu do indywidualnych instalacji spalania paliw może przeprowadzić lokalna jednostka właściwa w kwestiach kontroli, która posiada odpowiednie narzędzia.

Sałek zauważył także, że kompetencje w tym zakresie mają także straże miejskie, które w trakcie podejmowania interwencji mogą pobierać, jeżeli zajdzie taka konieczność, próby popiołu z pieców, które są następnie poddawane analizie.

Pomagają WIOŚ

Sałek przypomniał też, że kontrole w zakresie prawidłowości stosowania przepisów o ochronie środowiska mogą przeprowadzać także wojewódzkie inspekcje ochrony środowiska. Wiceminister wskazał, że mogą one dokonywać stosownych badań, w tym pomiarów stanowiących jedną z czynności kontrolnych, o których mowa w art. 2 tej ustawy.

„W wyniku tych działań kontrolnych oczekiwać należy dokonania odpowiednich ustaleń odnośnie do stanu faktycznego, a w ich konsekwencji działań zmierzających do wyeliminowania ww. problemu” - zaznaczył Sałek.

Ustawa antysmogowa

Wiceszef MŚ przypomniał, że w 2015 r. przepisami tzw. „ustawy antysmogowej” z dnia 10 września 2015 r. stworzono dodatkowe narzędzie dla władz samorządowych, które umożliwi przyjmowanie na poziomie samorządowym regulacji prowadzących m.in. do stosowania paliw dobrej jakości oraz odpowiednich rozwiązań technicznych dotyczących spalania paliw stałych.

Nowelizacja ustawy - Poś poszerzyła możliwości działania władz lokalnych w zakresie wprowadzania środków ograniczających zjawisko niskiej emisji. „Możliwości te wynikają ze zmienionego art. 96 ustawy - Poś, w myśl którego sejmik województwa może wprowadzić dla obszaru województwa lub jego części, w drodze uchwały, ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw” - podkreślił wiceminister.

Władze samorządu województwa mogą obecnie w drodze aktu prawa miejscowego określać nie tylko rodzaj lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane, ale także parametry techniczne, rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na określonym obszarze.

Przy podejmowaniu ww. uchwały organy mogą dodatkowo uwzględniać wymagania dla źródeł spalania o mocy mniejszej niż 1 MW wynikające z rozporządzeń Komisji (UE) nr 2015/1185 i 2015/1189 w sprawie

wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń i kotłów na paliwo stałe.

Finansowanie walki z niską emisją

Wiceminister zwrócił uwagę, że w działaniach na rzecz poprawy jakości powietrza samorządy wspiera także program KAWKA, który został uruchomiony w 2013 r. Na jego realizację przeznaczono fundusze w wysokości 800 mln zł (400 mln od NFOŚiGW i 400 mln od wojewódzkich funduszy).

Celem Programu KAWKA było zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w powietrzu, w szczególności pyłów PM_{2,5}, PM₁₀ oraz emisji CO₂, a w ramach Programu dofinansowywane były przede wszystkim takie przedsięwzięcia, jak likwidacja starych kotłów poprzez podłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej, ale także wymiana starych pieców na bardziej ekologiczne oraz termomodernizacja budynków wielorodzinnych.

Jak wynika z powyższego zaoferowano w szczególności obywatelom, zamieszkującym na terenach ze stwierdzonymi przekroczeniami normatywnych wartości norm jakości powietrza, wysokie dofinansowanie do zakupu kotłów ekologicznych - czyli zakup po cenach preferencyjnych.

Trwają prace nad nowym narzędziem

Sałek poinformował, że obecnie NFOŚiGW prowadzi prace nad stworzeniem jednolitego i elastycznego mechanizmu wsparcia. Program ten będzie miał charakter otwarty, z możliwością kształtowania ostatecznej oferty dla osób, czy podmiotów chcących skorzystać z dofinansowania przez pośrednika - wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw).

„Program ten jest obecnie konsultowany z wfośigw, które mają być pośrednikami we wdrażaniu tego instrumentu. Zasady i warunki rozwoju mechanizmu wsparcia powinny być znane pod koniec IV kwartału br.” - dodał wiceszef MŚ.

Opublikowano: 2016-11-14 16:17